

Nr 621

Av herr **Fälldin** och fru **Olsson, Elvy**, om vissa sjukförmåner för hemmadöttrar.

(Lika lydande med motion nr 790 i Andra kammaren)

De s. k. hemmadöttrarnas ställning inom sjukförsäkringen är i många avseenden oklar och otillfredsställande. Behovet av den vårdform, som hemmadotters vård av föräldrar utgör, bestyrkes av det faktum att landstingen regelmässigt utbetalar vårdnadsbidrag till personer med dokumenterat vårdbehov och som kan avhjälpa detta genom anhörigas arbete. Ur landstingens synpunkt torde vårdformen bedömas som ett nödvändigt tillskott till den slutna vården. Utöver dem som erhåller landstingsbidrag torde det finnas ett stort antal fall som av en eller annan anledning inte erhåller bidrag från något håll. Landstingens bidrag utgår i allmänhet till vårdtagaren och icke såsom lön till den som utför vården och tillsynen, varför vårdtagaren kan betraktas som arbetsgivare.

I princip skall hemmadotter som vårdar föräldrar, som erhåller landstingsbidrag för sin vård och som sedan helt eller delvis betalar detta som lön till dottern, placeras i den sjukpenningklass som motsvaras av lönen och naturaförmånen. Om inget bidrag utgår till vårdtagaren och vårdarens enda förmån är fri kost och logi, bör vederbörande inplaceras i den sjukpenningklass som motsvaras av värdet för naturaförmånerna. I detta liksom i föregående fall bör vårdtagaren betraktas som arbetsgivare och således betala arbetsgivaravgift.

Ovanstående beskrivning av situationen torde tyvärr inte ha sin motsvarighet i praktiken. Inlämnande av arbetsgivaruppgift och erläggande av arbetsgivaravgift torde inte förekomma i den utsträckning som man vid studium av bestämmelserna skulle ha anledning att antaga. Så som dessa anställningsförhållanden i praktiken fungerar är det ytterligt sällan som vårdaren är inplacerad i någon sjukpenningklass. Vi anser det vara angeläget att en översyn företages av hemmadöttrarnas placering i sjukpenningklass.

Frivillig tilläggförsäkring kan enligt lagen om allmän försäkring erhållas endast av två kategorier försäkrade, nämligen vissa kvinnor utan eller med endast ringa arbetsinkomst samt studerande. Som allmän förutsättning för försäkring för frivillig tilläggsjukpenning gäller att hon skall stadigvarande sammanbo med make eller med barn under 16 år till henne eller hennes make, eller med någon med vilken hon varit gift eller haft barn. Av detta följer att hemmadotter endast kan teckna försäkring för tilläggsjukpenning om hon har

hemmavarande barn under 16 år. Ur många synpunkter framstår det som angeläget att möjligheter skapas för hemmadöttrar att erhålla den trygghet vid sjukdom som den frivilliga tilläggssjukpenningen ger.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om översyn av reglerna för hemmadöttrarnas placering i sjukpenningklass;

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av gällande lagstiftning att hemmadöttrar beredes möjlighet att teckna frivillig tilläggssjukpenningförsäkring; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext.

Stockholm den 26 januari 1967

Thorbjörn Fälldin (cp)

Elvy Olsson (cp)
